

LĪGATNES PILSĒTAS DOME
INFORMĒ:

**19. marta sēdē izskatītie
jautājumi (saīsināti):**

Darba kārtībā:
1. Par pilsētas skatu albuma un fotoceļveža "Līgatne" izdošanu.
2. Par ceļa izdevumu segšanu.
3. Par projekta vadības grupas izveidošanu. (Projektam "Baltijas reģionālā un vietējā attīstība klimata izmaiņu izraisīto izaicinājumu un iespēju kontekstā – B41")
4. Par darba pienākumu izmaiņām. (domes sekretārei)
Par apkures tarifu pārrēķinu Gaujasmalas dzīvojamā mikrorajona katlu mājas klientiem 2009. gada aprīļa mēnesim.

Sveicam!

*Atnāk dienas, aiziet dienas –
Gadi vijas gredzenā.
Rūpju dienas, laimes dienas –
Visas vienā kamolā.*

**Sveicam Līgatnes
iedzīvotājus nozīmīgās
dzīves jubilejās!**

Rudīte Beitika
Mirdza Budreiviča
Rudīte Gulbe
Anita Jansone
Teodors Lēgenbergs
Ruta Pūcīte
Valentīna Rodionova
Malda Saukuma
Nikolajs Snahovskis
Matrena Spiridonova

Sludinājums

**SIA "PAPĪRFABRIKA
"LĪGATNE"
aicina darbā
Tirdzniecības asistentu
(aģentu)**

PRASĪBAS PRETENDENTIEM:

-Augstākā izglītība
-Pieredze pārdošanas kontaktu izveidošanā
-Labas latviešu, krievu un angļu valodas zināšanas

PIEDĀVĀJAM:

-Patstāvīgu pilnas slodzes darbu
-Profesionālās izaugsmes iespējas
-Socialās garantijas

CV un pieteikuma vēstuli lūdzam iesniegt:
Pilsuņu ielā 1, Līgatnē, Cēsu rajonā, LV-4110,
e-pasts: birojs@pf-ligatne.lv
fakss 64153330
Tāl. 64153337

Vai Latvijas zemniekiem ir cerības uz godīgu konkurenci?

AINARS LATKOVSKIS,
Saeimas deputāts (JL)

Daudzus Latvijas iedzīvotājus uztrauc mūsu valsts lauksaimniecības nākotne, tostarp arī acīmredzami nevienlīdzīgie Eiropas Savienības (ES) tiešie atbalsta maksājumi dažādu valstu zemniekiem. Vai pastāv iespējas situāciju mainīt un pārskatīt maksājumu aprēķināšanas kārtību, kā arī cik ilgā laikā tas būtu iespējams – tie ir jautājumi, uz kuriem atbildes vēlas saņemt ne tikai lauksaimniecībā nodarbinātie, bet arī tie, kurus uztrauc lauksaimniecības nākotne Latvijā.

Eiropas Savienības Kopējā lauksaimniecības politika (KLP), kāda tā ir šobrīd, tapa 2003. gadā. Šīs politikas pamatā ir pāreja uz tiešā atbalsta principiem, kad atbalsta apjomu nosaka, piesaistot to apsaimniekotajai platībai, nevis saražotās produkcijas daudzumam. Parakstot iestāšanās līgumu ES, Latvija vienojās ar savienības "vecajām" dalībvalstīm par tiešo maksājumu aprēķināšanas un izmaksas mehānismiem. Aprēķiniem par pamatu tika ņemti neveiksmīgā 1998. gada dati, kad tā dēvētā references ražība, atbilstoši Latvijas lauksaimnieku iesniegtajiem ražības rādītājiem, bija 2,5 tonnas no hektāra. References ražībai bija būtiska ietekme uz kopējo atbalsta summu, un šis ir viens no būtiskākajiem iemesliem, kādēļ tiešie atbalsta maksājumi Latvijas lauksaimniekiem ir paši zemākie ES. Jāpiebilst, ka "vecajām" dalībvalstīm aprēķini tika veikti, izmantojot astoņdesmito gadu beigu datus, kad to lauksaimniecība atradās "uz viļņa".

Atbilstoši izmaksu plāna iecerēm, ES vienotās platības maksājumi ar katru gadu palielinās par 5%, un 2013. gadā tiem jāsasniedz līmenis, kāds tas vidēji bija ES "vecajās" dalībvalstīs 2004. gadā. Tomēr tā kā aprēķini ir balstīti uz formulu, kurā par pamatu ņemti 1998. gada dati, kad vēl sliktāka references ražība par Latviju bija tikai Igaunijai, atšķirības starp ES atbalstu Latvijas lauksaimniekiem un atbalstu citu "jauno" dalībvalstu zemniekiem turpina pieaugt. Pieci procenti no lielākas summas ir vairāk nekā pieci procenti no mazākas. Virkne valstu iestāšanās ES līgumos ir arī panākušas tiesības saviem lauksaimniekiem piešķirt papildus ES līdzekļiem lielākus atbalsta maksājumus

nekā Latvija, tamdēļ kopaina ir bēdīga. Piemēram, 2007. gadā ES vienotais platībmaksājums Latvijā bija 37,84 eiro par hektāru, kamēr mūsu kaimiņi Igaunijā un Lietuvā saņēma attiecīgi 50,63 un 57,41 eiro par hektāru. Jāpiebilst, ka lielāki maksājumi Igaunijā, neraugoties uz nedaudz zemāku referenci ražību, ir skaidrojami ar to, ka summa, kas tiek piešķirta kādai ES valstij, ir konstanta, kamēr atbalstam pieteikto platību lielums – mainīgs. Maksājumi katrai konkrētai saimniecībai tiek aprēķināti vienkārtīgi, - izdalot summu pa saimniecībām. Šī iemesla dēļ vienmēr esmu uzskatījis šo metodi par, maigi izsakoties, ne gluži taisnīgu. Atbalstu viedokli, ka par reāli apsaimniekotām zemēm ir nepieciešami ievērojami lielāki atbalsta maksājumi nekā par platībām, kur ar Dievu uz pusēm tiek nopļauta zāle.

Ne visai spoži šajā ziņā klājas arī abām pašām jaunākajām ES dalībvalstīm. Rumānijā atbalsta maksājums 2007. gadā bija 50,55, bet Bulgārijā – 53,10 eiro/ha. Starp jaunajām dalībvalstīm tālāk šajā sarakstā seko Slovākija – 75,37 un Polija – 79, 92 eiro/ha, bet Čehija ar 102,45 un Ungārija ar 105,52 eiro/ha ir pirmās, kuras pārsniedz trisciparu skaitļa robežas. "Vecajās" dalībvalstīs šie skaitļi ir ievērojami lielāki. Piemēram, Somijā 226,26, Zviedrijā 227,00, bet Lielbritānijā 257,04 eiro/ha. Tomēr par "solidaritāti" Eiropas Savienība vēl uzskatāmāk liecina tiešie maksājumi Īrijas (290,46 eiro/ha), Luksemburgas (299,78 eiro/ha), Vācijas (340,17 eiro/ha), Dānijas (368,60 eiro/ha), Beļģijas (418,25 eiro/ha) un, jo

īpaši, Itālijas (445,17 eiro/ha) zemniekiem.

Šiem skaitļiem ir maz saistības ar politiku runās bieži piesauktajiem vienlīdzīgas konkurences apstākļiem visām ES dalībvalstīm, jo šajā jutīgajā sfērā katrs ir pats par sevi, bet Latvijas lauksaimnieku interešu pārstāvēšana ES, ar kuru nodarbojas Zemkopības ministrija, pēdējos septiņus gadus ir aprobežojusies ar klātesamības efektu. Tā kā lemšana par lauksaimniecības politiku šobrīd ir tikai dalībvalstu kompetencē, nav daudz cerību, ka šajā ES finanšu ciklā līdz 2013. gadam kaut kas būtisks varētu mainīties, tomēr pastāv iespējas panākt kopējās lauksaimniecības politikas izmaiņas par labu Latvijai pēc šī gada. Savukārt spriešana par to, kāda būs šī politika, sāksies jau tuvāko mēnešu laikā.

Ļoti būtisks faktors ir arī Eiropas Parlamenta (EP) vēlēšanas. 2010. vai 2011. gadā varētu stāties spēkā Lisabonas līgums, un tad arī lauksaimniecības budžeta apstiprināšanai būs nepieciešama Eiropas Parlamenta piekrišana. Tāpat Eiropas parlamentāriem būs iespējas ieviest savas izmaiņas finanšu plānos. Līdz ar to ir ļoti svarīgi, lai Latviju EP vadītajās frakcijās pārstāvētu politiķi, kuri orientējas kā finanšu jautājumos, tā arī spēj aizstāvēt savas valsts intereses. Nav zināms, cik liela mērā jaunās Kopējās lauksaimniecības politikas izstrādei ir gatavi mūsu ierēdņi, tādēļ Eiropas Parlaments, kuram šobrīd nav lemšanas tiesību par lauksaimnieku budžetu, nākotnē var izrādīties pēdējais bastions kaujā par Latvijas lauksaimniecības saglabāšanu.

Līgatne piedalās projektā "Baltijas klimats"

AIJA ZIEDIŅA,
Projekta koordinatore

Līgatnes pilsēta ir iesaistījusies ES projektā "Baltijas reģionālā un vietējā attīstība klimata izmaiņu izraisīto izaicinājumu un iespēju kontekstā" (Jeb saīsināti projektā "Baltijas klimats").

Projekta mērķi ir sekmēt Baltijas jūras reģiona pašvaldību un vietējo dalībnieku spēju risināt ar klimata mainību saistītus jautājumus, savstarpēji sadarbojoties un saskaņoti gūstot ilgtermiņīgus rezultātus, kā arī veicināt izpratni

par klimata mainības fenomenu ne tikai kā par izaicinājumu, bet arī kā iespēju vietējai un reģionālajai ilgtermiņīgajai attīstībai. Galvenās tēmas, ko apskatīs projekta ietvaros, ir enerģija, transports, lauksaimniecība un mājokļi. Baltijas klimata projektā piedalās 23 partneri no 7 valstīm (Latvijas, Igaunijas, Lietuvas, Polijas, Zviedrijas, Somijas, Vācijas), bet Krievijas Federācijai Pleskavas apgabals piedalās kā asociētais partneris. Latviju pārstāv Līgatnes un Straupes pašvaldības un organizācija "Vides projekti". Projekta laikā izstrādātie materiāli tiks tulkoti visās dalībvalstu valodās

un izplatīti visā programmas reģionā.

Jau martā līgatnieši e-pastos saņēma anketas par klimata pārmaiņām (paldies visiem, kas aizpildīja un aizsūtīja anketas atpakaļ!) Taču galvenais uzdevums ir līdz jūlijam iegādāties meteostaciju, galvenokārt Līgatnes vidusskolas skolēnu vajadzībām, lai varētu veikt ikdienas laika apstākļu mērījumus un tos salīdzināt vairāku gadu ietvaros. Esam iepazīlušies ar šāda veida mērījumu veikšanu Valmieras ģimnāzijā, kurā gan strādā ar padomju laika mērīšanas instrumentiem.

No 1. līdz 3. aprīlim Rīgā notika projekta dalībnieku tikšanās, kurā katra organizācija un pašvaldība prezentēja savus mērķus un uzdevumus šajā projektā. Tā kā ierobežotā laika limita dēļ nebija iespēja apmeklēt Līgatni un Straupi, tad uz Rīgu ceļoja fotogrāfiju izstāde, ko veidojusi Dace Gradavska sadarbībā ar līgatniešiem, rādījām arī slaidšovu par mūsu pašvaldību. Ārzemju partneri bija pārsteigti par skaisto dabu un līgatniešu atsaucību, apkopojot vecās fotogrāfijas. Bet jau jūnijā Zviedrijā notiks pirmās praktiskās apmācības klimata mērījumu veikšanā un apkopošanā.

IZGLĪTĪBA

Darbs un dzīve Līgatnē

Maija Strante, Līgatnes vidusskolas skolotāja no 1963. – 1989. gadam

IVETA VIĻUMSONE,
Līgatnes vidusskolas skolotāja

Kad aizsākās jūsu darba gaitas Līgatnes vidusskolā?

Līgatnes vidusskolā sāku strādāt 1963. gada 1. septembrī par 1.- 4. klašu skolotāju. Mācīju gandrīz visus mācību priekšmetus, izņemot fizikultūru, dziedāšanu un krievu valodu.

Kā nokļuvāt Līgatnē?

1955. gadā pēc Valmieras Pedagoģiskās skolas beigšanas mani nosūtīja darbā uz Zosēnu septiņgadīgo skolu par sākumskolas skolotāju. Tur nācās strādāt apvienotajās klasēs, bija apvienotas 1. un 3. klase un 2. un 4. klase, nostrādāju 8 gadus. Tad man tur apņika. Uzzināju, ka Cēsu rajona Līgatnes vidusskolā ir brīva skolotāja vieta un tā pārcēlos uz šejieni. Man te ļoti patik.

Kādi bija pirmie iespaidi, nonākot Līgatnē?

Līdz Augšlīgatnei atbraucu ar vilcienu, tad noskaidroju, ka līdz fabrikai var nokļūt ar autobusu. Noskaidrojuši, kur atrodas skola, devos turp. Šķiet, pirmais cilvēks, kuru skolā sastapu, bija skolotāja Paula Guzaitē. Viņa mani aizveda pie direktora L. Rācenāja. Bija nedaudz bail, jo viņš - tāds nopietns vīrs.

Mani pieņēma darbā. "Springoš" iedeva nelielu istabiņu, kas bija visai sliktā stāvoklī. Atceros, kā ar avīzēm nācās aizbāzt spraugas sienās, lai ziemā būtu siltāk. Taču priecājos par to pašu, jo visiem, kuri nāca strādāt skolā, tajos laikos deva dzīvokli - labāku vai sliktāku, bet savu.

Kā iejutāties jaunajā darba kolektīvā?

Iejutos labi. Bija jāstrādā un ikdienā ar kolēģiem nemaz nebija daudz laika kontaktēties. Darbdienas laikā iznāca maz būt skolotāju istabā, jo visu laiku biju kopā ar bērniem. Šeit jau strādāja skolotāja Birkkalne, ar kuru kopā mācījāmies Valmierā.

Kur esat dzimusi, augusi, mācījies pirms atnākšanas uz Līgatni?

Esmu dzimusi Jaunpiebalgā. Ģimenē bijām 4 bērni. Vecākais bērns 11 mēnešu vecumā mira no plaušu karšona. Tā man ir tagad māsa un

brālis. Pirmā skola, kurā mācījos, bija Jēkaba četrgadīgā pamatskola. Tā atradās kādu kilometru no mājas. Mūsu māja atradās mežā. Kad mamma ar zirdziņu vedā pienu, tad arī mani aizveda līdz skolai, bet pārsvarā šo ceļu katru dienu nācās mērot kājam. Tālāk mācījos Jaunpiebalgas vidusskolā. Tad viņa tikai tapa no septiņgadīgas skolas par vidusskolu. Tur mācījos no 5. klases. Šī skola atradās kādus sešus septiņus kilometrus no mājām, tādēļ nācās dzīvot internātā. Skola bija izvietota pa vairākām bijušās muižas ēkām. Vienā notika stundas, citā ēšana, bet trešajā, savukārt, dzīvojam. Vecākiem uz skolu bija jāved gaļa, kartupeļi, kāposti un citi dārzeņi. Pēc Jaunpiebalgas vidusskolas beigšanas devos mācīties uz Valmieras Pedagoģisko skolu, kurā aizvadīju 4 gadus.

Kāpēc izvēlējāties būt skolotāja?

Izskatījās, ka skolotāja darbs ir viegls, - paņēmu paduse žurnālu un ej tik uz klasi. Skaisti. Bijām četri, kas tajā gadā devās mācīties uz Valmieru, un tobrīd šķita, ka doties kaut kur vairākiem kopā ir drošāk, diemžēl pabeidzām gan tikai divi.

Kas ir palicis atmiņā no darba gadiem skolā?

Gan pedagogiem, gan klašu kolektīviem bija kopīgi pasākumi. Ieviedu laikā - braucieni ar laivām pa Gauju. Atceros, ā bijām pieredzes apmaiņā pie L. Rācenāja, kurš bija sācis strādāt citā skolā. Apmeklējām arī teātra izrādes, notika arī ekskursijas uz Lietuvu un Igauniju. Man gan jau ir piemirsies, kuras bija skolas, kuras kora ekskursijas, jo brīvajā laikā dziedāju arī Līgatnes papīrfabrikas kori.

Ar bērniem gājām lasīt aronijas - arī pat ļoti aukstos rudenos, kad bērni strādāja ar cimdium rokās. Bet kad jaunākās klases pārcēla uz "mazo skoliņu", tad šķūni krāmējām malku. Bija jākopj arī skolas apkārtnē. Katrai klasei ierādīja savu teritoriju, kura bija jāuztur kārtībā. Visi strādāja, neviens nekurmēja un neiebilda. Bēmus iemācīja strādāt.

Kādi bija darba apstākļi skolā?

Skola liela, gaiša, plašām telpām, lieliem logiem, ar centrālā apkuri. Kur nu vēl labāk! Katru dienu siltas, garšīgas pusdienas! Skolā vienmēr

strādājuši ļoti pavāri. Cik zinu, arī tagad.

Kad skolās sāka ieviest kabinetu sistēmu, tad pietrūka telpu, un skolas vadība nolēma 1. – 4. klasi pārcelt uz bijušo, tā saucamo - "mazo skoliņu". Skolā tajā laikā mācījās vairāk nekā 300 skolēnu.

Tie gadi gan palikuši prātā kā diezgan grūts laiks. No vienas puses pašiem "sava republika", bet no otras - sarežģītāka darbība. Kad no lielas skolas virtuves atveda pusdienas, tās bija jāsadala porcijās, pēc tam jāmazgā trauki, tad kopā ar bērniem jāiet uz lielo skolu, kur viņiem notika fizikultūra, dziedāšana un vēl kādas citas mācību stundas, kuras nemācīju pati. Un nācās paspēt laikā. Atceros arī, kā uz tuvējo veikalu bija jāiet pēc bezmaksas piena un jāstiepjas tās smagās piena pudeļu kastes. Pēc tam tukšās pudeles jāizmazgā un jānogādā atpakaļ. Tad tik tiešām strādāt bija daudz grūtāk.

Cik gadus jau nestrādājat skolā?

Precīzi nevaru pateikt, jo pēc tam ir nācies izlaicīgi aizvietot kolēģus. Pensijā aizgāju 1989. gadā. Kopā skolā nostrādāti 36 gadi.

Darbs skolā vienmēr ir patīcis. Nezinu

gan, vai šobrīd mācētu ļoti strādāt. Agrāk bija vieglāk, viss pateikts priekšā, kā vajag darīt. Ja tagad varētu bijušo atkārtot, daudz ko darītu citādi. Bērni arī šķiet citādi, valda diezgan liela visatļautība. Klausos, ko mazbērni stāsta par skolu. Bet bērni paliek bērni, ar viņiem strādāt man patīktu arī tagad. Reizēm palīdzu saviem mazbērniem skolas darbos. Līgatnes vidusskola ir mana otrā darbvietā. Šeit ir bijis ļoti strādāt. Labs kolektīvs.

Kādi vaļasprieki padara dzīvi interesantāku?

Ja man būtu daudz naudas (man gan nekad tās nav bijis pietiekoši daudz), es ceļotu. Savulaik ir apceļota Latvija, vairāk Latgale, esmu bijusi Ķeņģu (tagadējā Pēterburga), Igaunijā, Lietuvā. Un tas arī viss. Patīk lasīt grāmatas. Šad tad kaut ko uzadu gan sev, gan bērniem un mazbērniem. Uzcepu arī kādu gardumu, tagad gan retāk, vienīgi, ja ir kāda jubileja. Vasarā patīk rušināties dārziņā un kaut ko izaudzēt. Vāru ievārijumus, gatavoju kompotus un sulas.

Kāda ir jūsu attieksme pret sabiedrībā notiekošo?

– 2009". Šis konkurss Siguldā tiek organizēts jau daudzus gadus, tajā visi dalībnieki tiek vērtēti kopā, ne pa specialitātēm. Pūtējam ir ļoti grūti konkurēt ar pianistiem vai stūdziniekus, bet tādi nu ir šī konkursa noteikumi, kas katram konkursantam liek ļoti koncentrēties uz savu iespējami labāko sniegumu tieši tajā brīdī. Turēsim ikškus!

Puišu panākumi ir skaidrs pierādījums tam, ka ar talantu vien nepietiek, ir jāiegulda milzīgs darbs, lai kaut ko sasniegtu. Un darbs ir jāiegulda ne tikai skolotājam, ļoti daudz katram pašam jāstrādā mājās, nenovērtējams ir arī vecāku atbalsts un sadarbība ar skolu. Mēs, skolas pedagogi, esam ļoti pateicīgi visiem mūsu audzēkņu vecākiem par sapratni un atbalstu, kas šobrīd ir ļoti svarīgi, lai kopīgi veidotu

Visvairāk mani uztrauc bezdarbs, īpaši tas skāris laukos dzīvojošos. Piemēram, agrāk Līgatnes papīrfabrikā papīru ražoja 4 papirmašīnas, tagad tikai viena. Man nepieņemams likās tas "lietussargu" pasākums. Tā kliegšana un aurošana, svešana ar lietussargiem deputātiem. Arī tie grautiņi Vecrīgā. Es, protams, nezīnu, kāds ir Godmanis vai kāds cits no politiķiem, bet pret viņiem vērstā agresija mani baida. Partiju sadarbības un tad atkal nesadarbošanās man arī nav izprotama. Vienu dienu tā, otru atkal citādi.

Kā vērtējat sabiedrībā populāru cilvēku došanās uz skolām un stundu vadīšanu?

Man tas nepatīk. Viņi taču nezina, kā stundas jāveda, kā jāstrādā ar bērniem. Viņi stundas var piedalīties kā viesi, bet ne kā skolotāji. Tā nav skolotāju profesijas popularizēšana. Mums bija jāmācās ļoti daudz un pamatīgi, lai vispār drikstētu strādāt ar bērniem. Atceros mācību laiku Valmieras Pedagoģiskajā skolā. Stundu vadīšanas metodika bija viens no svarīgākajiem mācību priekšmetiem, kam sekoja pamatīgas prakses pieredzējušu pedagogu vadībā.

Mežragu "ZELTA GĀJIENS"

IRITA MERGA,
Līgatnes MMS direktore

Šo izteicienu mūziķi lieto pavisam citā kontekstā, bet man tas šķita ļoti piemērots tam, par ko vēlos uzrakstīt.

To, ka Līgatnes Mūzikas un mākslas skolas mežradznieki šobrīd ir vieni no labākajiem visā Latvijā, domāju, nešaubis neviens. Katrs mēnesis viņiem nāk ar jaunām uzvarām konkursos, atkal un atkal pierādot – mūsu puīši ir zelta vērti.

Savu uzvaras gājienu Mārcis Kļaviņš un Emīls Ābols uzskāra janvāra beigās, piedaloties XIV Latvijas mūzikas skolu pušaminstrumentu un sitaminstrumentu izpildītāju konkursā Rīgā, kurā Mārcis ieguva 1.vietu, bet Emīls – 2.vietu.

Konkursa apbalvošanas ceremonija notika 1.martā J.Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā, ceremonijas koncertā 1.vietas ieguvējam Mārcim bija tas gods atskaņot konkursa obligāto skaņdarbu kā solistam kopā ar Latvijas Jauniešu puštēju orķestri. Šajā pasākumā balvas ieguva arī puīši skolotājs un koncertmeistare – Jānis Kronītis tika apbalvots kā labākais pedagogs ārpus Rīgas, Irita Merga – labākā koncertmeistare ārpus Rīgas.

Nākošais panākums sekoja pavisam drīz, - 11.martā Cēsis notika Cēsu reģiona mūzikas skolu pušaminstrumentu spēles audzēkņu konkurss. Cēsu reģions ir vislielākais visā Latvijā – tajā apvienojās 29 mūzikas skolas. Arī šajā konkursā Mārcis Kļaviņš ieguva 1.vietu, Emīls Ābols – 2.vietu.

26.martā puīši piedalījās XII Latvijas Mazo mūzikas skolu konkursā par Emīla Dārziņa prēmiju pušamo instrumentu specialitātē, ko organizē Vangažu Mūzikas un mākslas skola. Šajā konkursā piedalās tikai tās skolas, kurās audzēkņu skaits nav lielāks par 120. Jāsaka gan, ka Latvijā tādu ir ļoti daudz un dalībnieku ģeogrāfiskā amplitūda bija plaša – Nigrande, Engure, Glūda, Jumprava, Ropaži, Salaspils, Kārsava, Lielvārde, Viļaka, Strenči, Pļaviņas, Mazsalaca, Mārupe, Jaunpiebalga, Līgatne, utt. Bet, jo lielāka konkurence, jo mūsu puīšiem lielāks stimuls sevi pierādīt, rezultātā – Emīlam Ābolam 1. vieta, Mārcim Kļaviņam – 3. vieta. Priekšā vēl viena ļoti nopietna uzstāšanās – maija beigās Emīls piedalīsies Starptautiskajā jauno mūziķu konkursā "Sigulda

jaunu, radošu un domājošu, atvērtu un komunikablu paaudzi. Tāpat arī uzskatām, ka pie mums mācās tikai paši labākie Līgatnes un tuvākās apkārtnes bērni – talantīgi, radoši, atvērti, vienkārši, sirsnīgi un mīļi. Un, protams, mūsu skola taču strādā vislabākajā skolotāji!

Pasaka Pavisam vienkārši

Īvija Puriņa

Līgatnes apkārtnes pasaku meža zaķu pilsētiņai Bricai ir divas asfaltētas ielas, kas krustojas blakus domei pie luksofora. Ielu malās rindojas cita citai blakus zaķu augumiem piemērotas mājeles, līdzīgas senos laikos Līgatnes pilsētā celtām papīrfabrikas dzīvojamām koka mājām. Nosaukumu Brica pilsētiņa ieguva lielajā zvēru kopsapulcē, atvasinot no zaķiem vissprotamākā vārda "cibric". Nosaukumu ar zīmogu apstiprināja domē, reizē ar Bricas karogu - baltu kā sniega ziemā, ar zaļu, kā zāle vasarā, zaķu kāpostu lapiņu vidū. Domē strādājošie zaķi rāvas ar atbildīgo darbu veikšanu, ka ausis vien kustējās, pieņemot un atceļot pilsētas dzīvei tik vajadzīgos gan rakstītus, gan nerakstītus, vieglāk un grūtāk izpildāmus likumus. Starp vieglāk izpildāmajiem skaitījās likums Nr. 5 - katram zaķu mammai piedzimušajam zaķēnam jādod vārds, viens no kalendārā ierakstītajiem: Ļipainis, Garausis, utt. Starp grūtāk izpildāmajiem izrādījās likums Nr. 6

- katram jaunam zaķēnam, kam lecot kājas stingri turas pie zemes, pirmajā vārda dienā jāmeklē un jāatrod pašam savs uzvārds un domē jāapstiprina.

Likums paliek likums, to katrs zaķēns kā mācēdams arī pildīja. Piemēram, zaķēns Bricēns, liels grāmatu lasītājs, atradis saucās Skolotājs Bricēns, bet prasmīgs pusdienu vārtājs Ļipainis - Pavārs Ļipainis. Dabūto uzvārdu katrs turēja ar cieņu. Pietika kādam pasmiēt, - re, re, kur pavārelis ļeko, smējējs tad riskēja dabūt bridinoši stipri ar pavārnīcu pa pieri. Otrreiz vairs nesaukāsies. Šodien uzvārda meklēšanas diena bija pienākusi zaķēnam Baltlīpim. Izlēcis no gultas, klāt pie kalendāra un 15. jūnija melnos ciparus, Baltlīpu vārda dienu, ar flomāsteru pārkrāsoja sarkanu, noteicis: "Svētki paliek svētki." Pats nomazgājies, pavigrojis, pabrokastojis, saposies, izlēca uz ielas.

Lecot skatās, sētnieka Bailiņa, ar slotu slaucītā iela, tik tīra, kā nomazgāta

būtu. "Varbūt kļūt par sētnieku?" domā zaķēns. "Sētnieks Baltlīpis nemaz slikti neskanētu." Zaķēns, pielēcis tuvāk, labritu padevis, prasa sētniekam: "Kā proti tik tīru ielu noslaucīt?" "Temācijos," atbild sētnieks. "Tikai ne mācieties!" un Baltlīpis cilpoja tālāk. Ielēcis veikalā, skatās, pārdevējs laipni apkalpo pircējus un tik veikli skaita naudu. "Pārdevējs Baltlīpis nemaz slikti neskanētu..." Prasis pārdevējam: "Kā proti tik veikli naudu skaitīt?" "Temācijos," atkal skanēja atbilde. "Nu nē! Tikai ne mācieties!" noņurdēja Baltlīpis un āra no veikala. Atkal uz ielas. Lec, lec, skatās - auto brauc ar dēļu kravu. Pie stūres sēd Lācis no kaimiņu pilsētas "Medaines." Baltlīpis izstiepījis ķepu, cik garu vien varēdams. Lācis, stopētāju ieraudzījis, nobremzē. "Pavizināsī?" "Lec iekšā. Kurp dodies?" "Uzvārda meklējumos." "Ir kas padomā?" "Vēl nav. Bet vai tu esi auto stūrniece?" "Nē, es esmu šoferis," Lācis smiedams ar lepnumu atbild. "Zaķēn, kas ir, iemācies arī tu braukt un būsi šoferis," Lācis ierosina. Šoferis Baltlīpis tiešām

skanētu varenī, kur vēl braukšana... Bet atkal tā mācīšanās! Un sapīkušais Baltlīpis atcērt: "Pietiek braukts. Tālāk tikšu savām kājām." "Kā vēlies," Lācis nobremzē... Izlekušais skatās, melns lietus mākonis teju, teju virs galvas. "Nekas, patupēšu zem egles, lietu pārlaidīšu, tad lekšu tālāk." Tupēja, tupēja, lietutiņš čabinaja, sūnas saulē sasīlušas, un lēcējs iesnauās. Pamodās. Atkal spīd saulīte. Pagriezis galvu pa labi, iztrūkās. Viens tāds noplucis divainis pinkainiem matiņiem gandrīz blakus sēd. Baltlīpis augšā, laidis ķekas vaļā, bet divainis, caps, aiz kājas ciet gan. "Nemūc, nemūc, draudziņ," čērkstina pinkainis. "Ne es tev draudziņš, laid. Ne es tevi internetā Draugos meklējis, ne pa mobilo zvaniņš." "Nebēdā. Mani nevajag ne internetā Draugos meklēt, ne pa mobilo zvanīt. Es pats zinu, ar ko man būs darīšana. Kas es esmu? Es esmu tas, kas, dažreiz gulēdams, dažreiz vienkārši laiku nosīzdams, dažreiz pie datorā datorpelei astē ieķēries, cīnos pret mācīšanos. Es esmu visā pasaulē pazīstamais Slinkums" Baltlīpis, cik varēdams, pavirzījās nostāk. "Nebaidies, tu kā esi sācis, tikai uz priekšu un drīz neskanēs slikti, -

Slinkais Baltlīpis." Kādi murgi man te tagad jāklusās! Baltlīpis redz, Lācis brauc atpakaļ. Hops, grāvim pāri un stiepi atkal savu ķepu, cik vien garu varēdams. Lācis nobremzē, zaķēns iekšā, atļauju neprasijs. Te Lācis: "Kas tas par tēvini tev līdzī ielēcis?" "Tīrās šausmas! Slinkums pa pēdām! Ir nu gan nādīgs. Nekas, nu tu dabūsi," un Baltlīpis jo skaļi saka šoferim lācim, "es mācīšos par šoferi!" Izdzirdis vārdu "mācīšos", Slinkums sarāvās čokurā kā sakaltis ābols, tad pēkšņi izstiepās un, kā no avīzes izlocīta rakete, izšāvās pa automašīnas atvērto logu, ieplanējot grāvī. "Kaut tu tur izcibētu!" izsauca Baltlīpis. Ceļš līdzens. Šoferis Lācis groza stūri, jautru dziesmiņu pie sevis dungodams. Paskatās uz Baltlīpi, pasmaida, Baltlīpis tāpat uz Lāci. Kā nesmaidīt, ja abi drīz būs viena darba draugi. Pāiet laiciņš. Ezerā peldot, gulbju pāris redz, kā garām brauc auto, un pie stūres sēž šoferis Baltlīpis, kam uzvārds domē likumīgi apstiprināts. Bricaines pilsētiņā visi viņu pazīst.

KULTŪRA

DACE BICĀNE,
Līgatnes pamatskolas mūzikas skolotāja

13. martā Līgatnes pilsētas kultūras namā jau sesto reizi notika solistu konkurss Do Re Mi. Šogad vidusskolas 1. - 4. klašu skolēni ciemos bija ieaicinājuši kaimiņus - dziedājošos bēnus no Līgatnes pamatskolas. Kā jau kārtīgiem ciemiņiem klājas, vedām ciema kukuli, un tā bija 2. - 4. klašu kora neliela koncertprogramma ar interesantām latviešu tautas dziesmu apdarēm un dažām pavasarīgām dziesmiņām. Klausītāji mūs uzņēma ļoti jauki, kaut gaisā jau virmoja īpašais konkursa satraukums. Labi, ka ieradās Bitīte! Viņa vadīja konkursu, uzmundrinot katru dalībnieku un palīdzot klausītājiem izturēt visu garo koncertu. Uzstājās taču 16 dalībnieki! Žūrijai laikam gan grūti gāja ar vērtēšanu, jo visiem skanēja tik labi!

Godalgoto vietu ieguvēji:

1. Egija Nežborte (Līgatnes vsk.)
 2. Linda Tralle (Līgatnes psk.)
 3. Kārlis Vanags (Līgatnes vsk.)
- Skatītāju simpātiju balvu ieguva Anna Rijniece.

Egija
Nežborte

Pasākuma noslēgumā īpašu pateicību saņēma šī konkursa "dvēselīte" Līgatnes vidusskolas mūzikas skolotāja Dace Zariņa. Tad sekoja jautra ballīte dalībniekiem, klausītājiem, skolotājiem un vecākiem.

Do Re Mi

Pasākuma dalībnieki

Lai vairojas prieks!

VALDA NORĪTE

Marta pēdējās sestdienas vakarā Līgatnes pilsētas klubā ar šādu devīzi skanēja dziesmas. Kluba sieviešu ansamblis un tā vadītāja Dace Bicāne uz kopīgu koncertu bija uzaicinājušas trīs, pēc muzicēšanas stila un mērķiem atšķirīgus, ansambļus, kurus vienoja Gauja.

Koncertu atklājot, programmas vadītāja Daina Birne uzaicināja visus klātesošos kopīgi nodziedāt "Še, kur ligo priežu meži". Šoreiz nebija žūrija ar izpildījuma vērtēšanu un sacensību sasprindzinājumu. Visi jutās brīvi, muzicēja nepiespiesti, atraisīti, izteiksmīgi.

Koncertu atklāja dziesmu draugu kopa, ne ansamblis (kā viņas pašas sevi raksturoja) "Gaujmalietes" no Valmieras. Viņas bija deviņas dziedātājas ar savu vadītāju akordeonistu, kas dažās dziesmās "Gaujmalietēm" palīdzēja ar savu balsi. Gaujmaliešu izpildījumā klausījāmie gan populāras, tautā iemīļotas dziesmas, gan mazāk dzirdētas. Ļoti izteiksmīgi nodziedātā, populārā - "Ak, pavasar, ak pavasar..." "bija trāpīts desmitniekā", un izteica mūsu izjūtas šai skaistajā pavasara dienā. Valmieriešu atraktīvais dziedājums izpelnījās sirsnīgus klausītāju aplausus.

Raunas kultūras nama sievietes

vokālais ansamblis sastāvs bija skaitliski mazāks - sešas dalībnieces, ieskaitot ansambļa vadītāju, kura spēlēja arī dažu dziesmu pavadijumu. Viņu repertuārā bija div un trīs balsīgas dziesmas, tai skaitā arī tautas dziesmu apdares. Šo rindiņu rakstītājam ļoti patika tautas dziesmas "Kur tu teci, gailīti mans?" apdare. Ansamblis ļoti saskanīgs, labi sadziedājies un jūtams, ka raunēnietes pieradušas dziedāt publikai.

Tad klausītāju priekšā stājās mūsu kluba vokālais ansamblis. Kad vakara vadītāja uzdeva jautājumu mūsu dziedātājam, ko viņas lūgtu piepildīt Zelta zivtiņai, ja būtu tāda iespēja, atbilde bija: "Mēs vēlētos,

lai atgrieztos jaunībā!" Diemžēl vairākumam mūsu dziedātāju jaunība jau aiz muguras, un ansambļa dziedājuma skanējumu gan tas neiespaido. Arī ligatnietes dziedāja tautas dziesmu apdares, kas mūsu dziedātājam ļoti padodas. Jauki izskanēja arī pārējās dziesmas.

Koncertu noslēdza "Orisāre"-vokālā (vokāli instrumentālā) grupa no Inešiem. Grupā dziedāja piecas dāmas un divi kungi. Un, kā jau tas mūsu sabiedrībā mēdz būt, kur virieši, tur iesaistīta arī tehnika, šoreiz mikrofonu un sintezatora izskatā. Ar to "Orisāre" (vadītājs Andris Vilders) atšķiras no trim iepriekš dzirdētajiem ansambļiem.

Jāatzīst, ka, dziedot mikrofonos, dziedātāju emocijas diemžēl zūd, tādēļ salīdzināt "Orisāres" un iepriekšējo trīs ansambļu dziedājumus nevar. "Orisāre" vienu dziesmu, populāro "Stranger's in the night", nodziedāja angļiski. Koncerta noslēgumā Inešu vīri dziedāja savas sacerētās dziesmas par Gauju un pavasari. Pasākuma apmeklētāji mājup devās ar prieku par dzirdēto, bet dalībnieki nevarēja vien beigt sadziedāties...

Koncerta klausītāju, jāteic, bija gan pamaz, kaut ligatnieši bieži sūrojas, ka "klubā nekā nenotiek". Kur jūs, miļie, tovarak bijāt?

LĪGATNE LAIKU LOKOS

Par tirgiem, brūzīšiem un citām lietām iz Līgatnes senatnes

RASMA VANAGA,
uzņēmēja, gide Līgatnē

Parasti ekskursijās nepietiek laika pilnībā izrunāt visus sadzīves jautājumus senajā Līgatnē. Bez tamekskursijās jau ir maz līgatniešu, jo daudzi domā, ka nekā interesanta tur nav ko dzirdēt. Nenoliegšu, es pati ariagrāk tā domāju. Tikai pirms četriem gadiem, kad sāku apgūt gida amatu, sapratu, ka vispirms ir pašai jāizzina Līgatnes vēsture un sadzīve, lai varētu citiem par to stāstīt. Izrādījās, ka par agrāko Līgatni ir samērā maz apkopotu rakstīto materiālu. Tādēļ devos pie vecajiem līgatniešiem, lai varētu uzzināt par dzīvi Līgatnē 20.gadsimtā. Šodien gribu citiem pastāstīt par sadzīves daļu, ko esmu uzzinājusi no šīm sarunām un arī no dažiem publicētajiem materiāliem. Interesants man šķita fakts, ka Līgatnes papīrfabrikas miesta iedzīvotāji (tā 20.gadsimta pirmajā pusē sauca Līgatnes pilsētu) lielā cietnā turējuši iepirkšanos tirgū no apkārtnējiem saimniekiem un amatniekiem.

Izrādās, ka tirgus Līgatnē ir vairākkārt mainījis savu atrašanās vietu. 18. gs. cauri Līgatnei gāja galvenais ceļš no Rīgas uz Cēsīm, jo nebija vēl uzbūvēta Rīgas – Pleskavas šoseja. Bija tikai zemes ceļš, kas no Siguldas (Segewold) virzījās gar Nurmīžiem (Nurmis) un tālāk uz Līgatni (Ligats), pāri Līgatnes upei uz Skalupiem (Skalup) un tālāk uz Cēsīm. Par to liecina karte, kas atrodama grāfa Mellina 1798.gadā izdotajā Atlasā par Vidzemi. Šī ceļa malā bija sastopami apmēram 30 krogi, lai ceļa braucēji varētu atpūtināt zirgus un paši atpūsties no ceļa. 2 krogi atradās mums tuvās un zināmās vietās. Pirmais krogs bija Ligats (Līgatnes) krogs, kas atradās mums zināmajā skvērā pie kluba. Krogs tur darbojās līdz 2. Pasaules karam. Otrs mums tuvākais bija Skalup (Skalupes) krogs, māja vēl redzama ceļa malā pie Skalupes ietekas Gaujā.

Par tirgus pastāvēšanu Līgatnē liecina vecās avīzes: "Baltijas

ražojumus: gaļu, sviestu, putraimus, miltus un citas lietas var pārdot. . ."

1897. gads fabrikā bija lielās celtniecības gads. Cieši blakus krogam jeb, kā to oficiāli dēvēja – ēdienu veikalam, uzcēla Līgatnes Saviesīgās biedrības namu (klubu vai kultūras namu). Līdz 1935. gadam no kluba līdz tagadējam veikalam "Pie ezera" abpus ceļam sestdienās notika tirgus. Uz tirgu sabrauca apkārtnējie zemnieki no Ķempjiem, Paltmales, Pārgaujas un tirgoja savus saražotos produktus un izstrādājumus.

Pēc 1935. gada tirgu pārvietoja uz kluba parku, kur tika izbūvētas vairākas stacionāras tirgus būdas gaļas produktu tirgošanai. Pie ieejas tirgū darbojās fotogrāfs, kura uzstādītajā automašīnas maketā varēja nofotografēties (Zigrīdas Balodes atmiņas). Tirgus dienas bija liels notikums līgatniešu

"Uz tirgu regulāri no Cēsīm brauca gaļas tirgotāji Dziedātājs un Zirneklis ar smago mašīnu. Tirgus tai laikā bija aiz kluba pāri upītei. Šiem tirgotājiem bija savas būdas. Par cik tirgotāji brauca no abām pusēm, viņus laida iekšā pamišus – vienu no Ķempju puses, otru no ezera puses. Šāda kārtība bija noteikta, lai neizceltos strids par labākajām vietām. Tirgotājus sāka iekšā laist tikai noteiktajā laikā." Maigas kundze šos notikumus atceras tik labi tādēļ, ka viņa bieži no skolas uz mājām Ieriķos brauca kopā ar šiem gaļas tirgotājiem.

Par tirgus dzīvi savās atmiņās stāsta arī Aina Alļena: "...Tad jau bija Gaujai tilts pāri. Brauca saimnieki no Straupes un citurienes, katram bija savas kundes. Piemēram, bija siera meistars Klāmanis, viņš tādu sieru taisīja, ka mutē kusa. Tur veda putraimus, miltus u. c. No Cēsīm brauca miesnieki ar desām,

būdās. Tirgu es ļoti labi atceros, tas bija liels notikums. Tad jau tādas pašas nebija, bija lieli pīti grozi. Paņēma to tirgus grozu, Līgatnē jau visi labi pelnīja, un piepirka to grozu pilnu visai nedēļai. Varēja braukt cauri fabrikai, tad tak sētas nebija, nekā. No Gaujas tak bija labi nobruģets ceļš cauri fabrikai. Visi brauca cauri fabrikai. Bija arī, kas brauca te pa augšu (Gaujas ielu), bet kam negribējās pa kalniem dzities, kam zirdziņi bija švakāki, tie visi brauca cauri fabrikai. Šlabbomis parādījās tikai krievu laikā ..."

Ja tirgus bija sestdienās, tad maizes cepēji savu preci ar zirgu pajūgiem veda gar mājām svētdienu rītos. Līgatnes papīrfabrikas miestā 20.gadsimta 30.gados bijuši divi maizes cepēji: Auers un Nāzers. Lielākā daļa veco ļaužu atceras tikai Aueru, acimredzot tas ir bijis iecienītākais beķeris. Abiem kungiem esot bijušas taurītes, katram ar citu skaņu. Braucot pa miesta ceļiem, pie katras mājas viņi taurejuši, lai saimnieces zina, kurš beķeris ir piebraucis. Aueram ceptuve bijusi Sprīņģu kalnā Auera mājā, kur tagad ir veikals. Auers esot tirgojis ne tikai svaigu maizi, bet arī ūdenskļiņģerus un dažādas kūciņas. It sevišķi garšīgas esot bijušas metēna kūkas ar rožu eļļu – tā saka Velta Ozola.

Starp katrām 3 - 4 mājām Līgatnē bija brūzītis. Kad jautāju viesiem, ko nozīmē "Līgatnes brūzītis", viņi parasti atbild – nu, kas tad to nezina. Bet, izrādās, nezina gan! Līgatnes brūzītim ir pavisam cita nozīme nekā viņi domā. Iedomājieties, kas notiktu vasarā, ja nelielajā dzīvokļa virtuvītē regulāri vāritu veļas katlus vai ceptu maizīti? Tādēļ pastāvēja brūzīši.

Stāsta Leo Balodis: "Pavisam Līgatnē bija septiņi brūzīši – trīs Remdēnkalnā, pa vienam Skolas, Plučis, Rīgas kalnā un Zaķusalā. Brūzītis sastāvēja no divām daļām: ceptuves un mazgātavas. Ceptuvē bija krāsns ar 3 mutēm, kur cept maizi. Mazgātavas pusē bija iemūrēti 2 čuguna katli, kur vārit

veļu, vidū gaļas žāvētava un vēl liels veļas rullis, ar kuru varēja veļu rullēt no abiem galiem." Patiesības labad jāsaka, ka Skolas kalnā brūzītis vienīgais Līgatnē sastāvēja no 2 atsevišķām mājām: uz kluba galu bija mājiņa, kur vārit, mazgāt un rullēt veļu, kā arī žāvēt gaļu. Kalna otrā galā (uz fabrikas pusi) brūzīti cepa maizi.

Par darba kārtību jeb rindu brūzītī stāsta Velta Ozola: "Mājā pannās sataisīja cepumus vai maizi un nesa uz ceplīti cept. Rupjmaizi cepa vienu reizi nedēļā. Saimnieces savā starpā sarunāja, kad kura cept. Lielākais vairums ģimeņu turēja kūtiņās cūkas un rudenos žāvēja gaļu brūzīšos, kur šim nolūkam bija paredzētas vietas."

Šodien vislabāk no ārpuses saglabājies brūzītis ir nelielā dzīvojamā māja Gaujas ielā 22a, ko mājas saimnieki ar lielu rūpību kopj, lai būtu pašiem prieks un arī viesiem nebūtu kauns rādīt.

Pēc otrā pasaules kara tirgus tika pārvietots uz smilšu laukumu pie ezera, pie Dārza ielas. Tur bija saceltas slēgtas nojumes visā garumā no svaru mājas līdz kanālam. Tirgum apkārt bija sēta. Svaru mājā varēja izīrēt svarus u.c. Turpat blakus bija gaļas izcirtēja Voldemāra Darviņa būda. Tirgus dienās bija daudz pārdevēju un arī pircēju.

Cik atceros no savas bērnības, mana mamma katru nedēļu devās uz Līgatnes tirgu pārdot gan sviestu, gan krējumu. Mani vecāki dzīvoja Līgatnes pagastā, kolhozā "Amatas krasti", netālu no Ķempjiem, un mums mājās bija viena gotiņa, jo vairāk jau nebija atļauts kolhozniekam turēt. Tā bija arī mums vienīgā naudas pelnītāja visu gadu. Kolhozā algu maksāja vienu reizi gadā – gada beigās. Atceros, mamma sviestu iepriekšējā dienā sakūta, izskaloja, sasvēra, izveidoja četrkantīgus ķieģelišus, gan puskilogramu, gan kilogramu lielus. Agri no rīta ar velosipēdu devās ceļā uz tirgu. Ap pusdienas laiku bija atpakaļ mājās. Nekad atpakaļ produktus neatveda. Vēlākajos gados jau bija savi kundes, tad viņa precī pieveda dzīvokļos.

Pamazām pārtikas tirgus samazinājās. Līdz pēdējos gados tirgus sākotnējā būtība jau bija izzudusi. Svaru būdas vietā tika uzcelta dzīvojamā māja, tirgus paviljoniņš savu laiku bija nokalpojis un tika nojaukts. Tirgū uzcēla dažus galdus ar jumtiņiem. Pārsvārā tirgus laukumā tika tirgotas lietotas drēbes, ļoti maz pārtikas preces. Šeit uzturējās arī grādīgo dzērienu lietotāji, kas nedarīja godu mūsu skaistās Līgatnes centram.

Pirms diviem gadiem tirgus galdi pēc domes lēmuma tika pārvietoti atpakaļ uz otro vēsturisko tirgus vietu. Domāju, ka Līgatnes tirgus savu būtību pašlaik ir zaudējis, bet vai pavisam? Varbūt šajos krīzes gados ir vērts padomāt par tā atjaunošanu citā, mūsdienīgā veidolā? Varbūt varam padomāt, kā palīdzēt sev un apkārtnējiem zemniekiem dzīvot labāk.

Ieskatu senajā presē sagatavoja
Anita Jaunzeme

Saviesīgās biedrības nams, aptieka, vācu skola pirms kara

Vēstnesis", Nr. 40,1879. gads raksts "Līgate" – "...Bez tam fabrika vēl sevišķā ziņā šā apgabala ļautiņiem, sevišķi zemkopjiem, ir no svara. Fabrika ir tirgus vieta priekš šā apgabala, kur ļaudis savus

dzīvē. Saimnieces paņēma lielus pitus grozus un kopā ar bērniem devās uz tirgu nopirkt visai nedēļai nepieciešamo pārtiku.

Maigas Bērziņas atmiņu stāsts:

gaļu. Katram bija savas kundes, sava darišana. Viss placis bija pilns ar zirdziņiem, tur bija sataisītas tādas slitas, kur piesiet zirgus. Katrs no sava vezuma tirgoja. Gar malām bija būdas sataisītas, miesnieki bija